

V četrtek, 23. 10. 2014, se je v Trubarjevi hiši literature odvila prva literarna čajanka. Gostili smo Tino Kozin, Vladimirja P. Štefanca in Zorana Kneževiča, ki so spregovorili o svojih zadnjih delih (poiščite jih na našem bralnem seznamu!), pa tudi o pisanju na splošno. Sproščen večer se je zaključil s čajem in domačimi mafini, mislili pa smo tudi na tiste, ki se vam dogodka ni uspelo udeležiti, a bi o naših gostih klub temu radi izvedeli kaj več - postavili smo jim nekaj kratkih vprašanj, s pomočjo katerih lahko dobite malce boljši vpogled v njihovo ustvarjanje.

LARA PAUKOVIČ: Če se ozrete na svoje branje skozi čas – kateri avtor se vas je najbolj dotaknil, ste ga morda želeli posnemati in ga imate še danes v mislih ob pisanju?

ŠTEFANEC: Takšne osebe ni. Veliko let sem pisal o svetovni književnosti in v tem obdobju ogromno prebral, spoznaval večino kvalitetnih svetovnih avtorjev in vedno mi je bil tuj način posnemanja, že iz osebnega spoštovanja do določenih avtorjev. Za vsaj petdeset piscev bi lahko rekel, da jih cenim, pri vsakem od njih mi je vseč nek določen element, sam pa ustvarjam stvari, ki so neka sinteza vsega prebranega in tega, kar sem sam doživljal. Posnemanje ne pripelje do izvirnosti. Ko sem bil dijak, sem recimo začel pisati nek roman, za katerega sem hitro ugotovil, da gre po poti Orwella, ki je tedaj name napravil močan vtis. Odločil sem se, da nima smisla nadaljevati, ker bom ustvaril slabšo različico.

KNEŽEVIČ: Zadnje čase nimam nekega priljubljenega avtorja, bolj se osredotočam na posamezna dela različnih avtorjev. Sem pa v nekem obdobju požiral vse romane Gabriela Garcie Marqueza. Takrat mi je bil izredno všeč, magični realizem je bil zame nekaj popolnoma novega, nekaj drugačnega od tistega, kar sem do tedaj bral. Sicer veliko berem in menim, da je to dobra osnova za pisanje. V nekem delu namreč lahko najdem en sam stavek, ki v meni sproži neko novo idejo. Je pa res, da ko preberem nekaj zelo dobrega, to prekolnem, ker si mislim – To bi moral napisati jaz!

KOZIN: Nimam nobenega vzornika, ker se že od nekdaj toliko ukvarjam z literaturo, pa tudi to je, da sem prebrala veliko več proze kot poezije. Definitivno so knjige, ki so me na neki mentalni ravni zaznamovale, če bi opazila, da imam vzornika in da si želim pisati kot on, pa bi verjetno v tistem trenutku prenehala s pisanjem. Takšno početje je namreč obsojeno na neuspeh.

LARA PAUKOVIČ: V naslednjem sklopu vprašanj vas bom prosila, da izberete najljubše elemente iz del, ki so bila danes obravnavana. Najprej vi, Zoran – katera zgodba iz zbirke Dvoživke umirajo dvakrat vam je najbolj pri srcu, bodisi zaradi likov bodisi ker se vam je najhitreje izlila na papir?

KNEŽEVIČ: Zgodba, ki bi jo izpostavil, je prva v zbirki (Zakaj sovražim vlak, op.p.), tudi napisana je bila med prvimi. Da bi me sprejeli na delavnico kreativnega pisanja, sem moral napisati dve zgodbi, in imel sem eno, na katero sem bil strašno ponosen, druge pa še ne. Do roka pa sta manjkala le še dva dneva ... Tako sem se usedel in to zgodbo napisal v približno dveh urah. Na delavnici se je potem izkazalo, da je ta boljša, tiste druge, za katero sem sam mislil, da je odlična, pa se sploh nismo dotaknili. Nastala je torej v nekem trenutku navdiha, posledice pomanjkanja časa. Govori o otroku, ki ga je zapustil oče, odpeljal se je z vlakom, zato otrok meče kamne v vlak, kadarkoli ga vidi. Moj namen pri tej zgodbi je bil, da bi spominjala na

glasbeni komad, veliko sem namreč tudi v stiku z glasbo. Ker sem roker po duši, je eden mojih priljubljenih komadov Child in Time (Deep Purple), in želel sem napisati kratko zgodbo, ki bi bila vsaj malo podobna temu komadu.

LARA PAUKOVIČ: Vladimir, kateri izmed glavnih likov v vašem romanu 66,3 m² vam je bližje oziroma ima več vaših lastnosti? Zala in Aleš sta si namreč precej nasprotna, on je sanjač, ona bolj stvarna ... Ali pa ste morda sinteza obeh?

ŠTEFANEC: Ne identificiram se z nobenim svojim likom. Aleš in Zala sta zastavljena kot dva lika, za katera sem si samo želel, da bi bila čim bolj plastična, da bi živela svoje življenje. Pač nimam navade, da bi bila katera od oseb v romanu moj alter ego. Oba sta zgolj in samo literarna lika.

LARA PAUKOVIČ: Še vi, Tina ... Najljubša pesem iz zbirke Šumenja je sicer res širok pojem, pa vendar – bi vseeno poskusili?

KOZIN: Več pesmi je, ki so mi res ljube, ene zaradi tega, ker sem precej introvertiran človek in težko govorim o sebi, pa se mi vseeno zdi, da sem bila v njih zelo poštena, kar se mi je zdel velik uspeh. Spet druge so mi všeč zaradi nekih drugih razlogov. Najljubšo bi težko izbrala, ker je izbor v določeni meri odvisen tudi od mojega razpoloženja, mi je pa ena izmed bolj dragih zagotovo Kožuh.

LARA PAUKOVIČ: Za konec vprašanje, ki je verjetno najtežje, znano je namreč, da avtorji neradi govorijo o sebi. Katero kvaliteto svojega pisanja bi izpostavili kot najboljšo? Kaj po vašem mnenju dela vašo prozo/poezijo posebno, lastno samo vam?

ŠTEFANEC: To je za avtorja zelo nehvaležno vprašanje, redko smo namreč objektivni. Človek težko opazuje samega sebe.

KOZIN: Po mojem mnenju ne pišeš zaradi tega, da bi to reflektiral in gledal, kaj je najboljše. Sama med pisanjem nikoli ne razmišljam o tem, kaj je dobro in kaj ne. Pomembno je, da pesem, ko je napisana, funkcionira.

KNEŽEVIČ: Lahko povem neko prispodobo – zadovoljen sem, če je zgodba, ki jo napišem, okrogla, ne oglata. Predstavljam si, da je krogla – ko jo vržem, se mora kotaliti, ne pa odskakovati, kar bi se zgodilo, če bi imela oglate robove. Ne uspeva mi sicer vedno, ampak težim k temu, da so moje zgodbe perfektno okrogle.

Lara Paukovič